

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека
Центр регіональної та правової інформації

**Хроніка культурного життя Хмельниччини:
оглядова довідка за матеріалами преси та неопублікованих документів
за жовтень 2016 року**

Хмельницький

2016

Культурно-мистецьке життя краю

До Дня визволення України від нацистських окупантів

З метою виховання почуття патріотизму та національної свідомості у молоді; вшанування героїчного подвигу і жертвності українського народу у Другій світовій війні у Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбулися заходи:

- урок історичної правди **«Шляхами мужності і слави»**. Присутні ознайомилися з маршрутом звільнення України від фашистських загарбників. Історик, краєзнавець, музеєзнавець, журналіст, провідний науковий співробітник Хмельницького обласного краєзнавчого музею, член Національної спілки краєзнавців України Сергій Єсюнін розповів про героїчні події визволення Хмельниччини від фашистських загарбників в ході проведення Проскурівсько-Чернівецької наступальної операції. Під час заходу демонструвався документальний фільм «Звільнений Проскурів» та відбулася презентація книжкової виставки **«Навічно в пам'яті»**;

- урок пам'яті **«Шляхами мужності і слави»**. В рамках проведення продемонстровано кінохроніку воєнних часів та документальний фільм про визволення України; презентовано книжкову виставку **«Навічно в пам'яті»**.

Учасник бойових дій в роки Другої світової війни Іван Бабак поділився спогадами воєнних лихоліть.

28 жовтня у Хмельницькому обласному краєзнавчому музеї відбувся цикл заходів, присвячених визволенню України від нацистських загарбників. До музею завітали школярі з Луганщини, учні школи із Нової Ушиці та вихованці Благодійного фонду «Хесед Бешт», для яких науковці провели музейний урок **«Наш український древній рід такі державні заложив основи, що скільки буде існувати світ, нас не здолають у житті ніколи»**.

До Дня Українського козацтва та Дня захисника України

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці організовано:

- фотовиставку **«В єдності наша сила»** фотохудожників Андрія Чекановського та Сергія Аніськова. Це фотороботи, на яких представлена хронологія подій Революції Гідності 2013-2014 років;
- героїко-патріотичні читання **«І оживає дух козацький»**.

У героїко-патріотичних читаннях взяли участь: Олександр Абаєв, активний учасник Майдану, борець добровольчого батальйону «Київ-2», волонтер; Сергій Мацеха, старший лейтенант, військовий 95-ї десантної штурмової бригади; Сергій Кисельов, волонтер громадської організації «Патріоти України»; Сергій Скоробогатий, отаман Хмельницького окремого козацького куреня ім. І. Нечая; Михайло Цимбалюк, поет, прозаїк, публіцист, член Національної спілки письменників України та молодь міста.

У виконанні соліста обласної філармонії, офіцера ордену ім. В. Чорновола, лауреата Всеукраїнських та Міжнародних фестивалів, автора та виконавця Ігоря Білого звучали пісні патріотичного спрямування; член Хмельницького обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України» та міської літературної спілки «Поділля» Володимир Ярчук дарував присутнім поетичні рядки.

В ході проведення заходу використано фрагменти документальних фільмів «Українське козацтво» та «Козаки-запорожці»; відбулася презентація книжкової виставки **«Героїв стежина – від батька до сина»**.

У Шепетівській районній бібліотеці проведено урок мужності **«Разом – ми сила»** для учнів Судилківської ЗОШ I-III ступенів. У ході заходу брати-волонтери Володимир та Микола Павлюки розповіли про свою діяльність, поділилися планами та закликали активніше допомагати нашим військовим. Для відвідувачів бібліотеки оформлено книжкову виставку **«Сьогодні славить вся вітчизна своїх захисників»**. Прекрасним доповненням уроку мужності стала мультимедійна презентація **«Герої нашого часу»**. Учасники народного аматорського театру **«Браво»** міського будинку культури Маша Рибачук, Аня Кректун, Назар Свередюк, Аня Хурс, Діана Власюк читали: **«Поему про партизанів»**, **«Баладу про Крути»**, вірші **«Про козаків»** та **«Пам'яті Січових стрільців»**.

У Хмельницькому обласному краєзнавчому музеї в рамках проекту **«Експонат місяця»** представлено зброю часів козацької звитяги – кремневий пістоль.

До 170-ї річниці з часу перебування Т. Г. Шевченка на Поділлі

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбулися краєзнавчі читання **«Великий Кобзар на Подільській землі»**. Під час заходу присутні обговорили літературно-творчий спадок Шевченка та висвітлення образу Кобзаря подільськими шевченкознавцями та митцями; звучали пісні на слова Т. Шевченка у виконанні студентів Хмельницького музичного училища ім. В. Заремби, відбулася презентація книжкової виставки **«Тарасовими шляхами на Хмельниччині»**.

У краєзнавчих читаннях взяли участь: Віталій Міхалевський, поет, голова обласного об'єднання Всеукраїнського товариства **«Просвіта»** імені Т. Шевченка; Людмила Данилюк, заступник директора Хмельницького обласного літературного музею; Микола Кульбовський, мистецтвознавець, дослідник перебування Т. Шевченка на Поділлі та студентська молодь міста.

Цьогоріч вдруге на Хмельниччині проводився Всеукраїнський літературно-мистецький фестиваль **«Зернослово»**. Ярмолинеччина приймала гостей з Тернополя, Житомира, Львова, Вінниці. Упродовж двох днів поети, прозаїки, члени Національної спілки письменників України зустрічалися з учнями та вчителями загальноосвітніх навчальних закладів, технологічного та професійного ліцею, бібліотекарями.

Спершу письменники зібралися у Хмельницькому обласному літературному музеї, де мали можливість більше дізнатися про життєвий та творчий шлях митців краю. Згодом у приміщенні Ярмолинецької центральної районної бібліотеки відбулося поетично-музичне свято. Привітати колег по перу із проведенням фестивалю приїхав голова Хмельницького обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки **«Конгрес літераторів України»** Володимир Захар'єв.

Після свята письменники відвідали село Михайлівка (колишній Михалпіль), де свого часу у земському училищі навчався Кость Гордієнко, тут знаходиться музей його імені, потім – малу батьківщину Костя Олексійовича у с. Микитинці. Там і досі зберігається криниця, з якої не раз черпав воду письменник. З Микитинець шлях проліг у село Загінці Деражнянського району, де дев'ятирічним хлопчиком наймитував Кость Олексійович. Також гості відвідали музей Анни Ахматової, в с. Слобідка-Шелехівська.

Наступного дня розділилися: хтось поїхав на зустріч з учнями у Правдівку, хтось – у Сутківці, комусь же випала нагода познайомитися зі школярами Новосільської та Солобоковецької шкіл. **«Живе»** спілкування з поетами, прозаїками дало можливість дітям ще більше зацікавитися літературою, проїнятися актуальними темами, врешті, самим спробувати писати.

Завершився фестиваль поетично-пісенно, завдяки співакам і композиторам Євгену та Вадиму Гжегожевським, які радували гостей милозвучними піснями, написаними на слова місцевих авторів.

3 жовтня 2016 року у Хмельницькій обласній філармонії пройшов конкурсний відбір XV Всеукраїнського фестивалю сучасної пісні та популярної музики «**Червона рута – 2017**». Професійне журі у складі відомих музикантів, композиторів, співаків та викладачів визначало кращих серед близько сотні учасників, які демонстрували своє вокальне та музичне мистецтво сольоно та у складі гуртів. Переможцями серед солістів стали: Лілія Кошубська, Олександра Гарматюк, Ліна Моцюк, Олександра Григоруk. Серед гуртів перемогли гурт «Родовід» в автентичному фольклорі та гурт «Бекінгем» в рок-музиці. Крім того журі зарахувало до резерву: Надію Рябу, Катерину Данілкович, Діану Васільєву, Єлизавету Драч, Зоряну Бойко, Юлію Вавражко, Вікторію Радюк, Ганну Перевознюк, Любу Олійник, Єву Бондарчук, Ульяну Петрову, Олександру Наумову, Олександру Черевко, Максима Зверєва, Аніюту Власюк та гурти «Подільська легенда», «Сова», «The Serious».

У Галереї мистецтв Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника відбулася V Міжнародна науково-практична конференція «Археологія & Фортифікація». Окрім традиційних тем, присвячених Давній і Середньовічній археології України, історії фортифікації, представлена була нова – на честь вченого, археолога, громадського й політичного діяча Михайла Грушевського.

Мажорним акордом завершився обласний огляд-конкурс народних звичаїв та обрядів «**Стелися, барвінку!**», який проходив упродовж квітня-серпня 2016 року. У ньому взяли участь колективи-переможці трьох зональних турів, які пройшли у Летичеві, Ізяславі та Кам'янці-Подільському.

Цікаві звичаї та обряди своєї малої батьківщини представили сім фольклорних та фольклорно-етнографічних колективів Хмельниччини, а саме: «Кудимка» Юрчинецького СК та «Веснянка» Западинецького СБК Летичівського району, зразковий фольклорний гурт «Родовід» Антонінської ДШМ Красилівського району, фольклорний колектив сіл Колом'є та Крупець Славутського району, народний аматорський фольклорно-етнографічний колектив «Ніверчанка» Ніверського СК Кам'янець-Подільського району.

Бібліотечна справа

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

Бібліотекою спільно з Хмельницькою обласною громадською організацією «**Подільська правова ліга**» та Хмельницьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги продовжено реалізацію проекту скайп-консультування для малозабезпечених громадян та осіб, що опинились в складних життєвих обставинах віддалених населених пунктів області.

До реалізації проекту долучилися представники Міжрайонного реєстраційно-екзаменаційного відділу Державної інспекції безпеки дорожнього руху.

Щомісячно жителі Хмельниччини матимуть можливість, крім правових, отримати відповіді на запитання, пов'язані з реєстрацією транспортних засобів з видачею свідоцтв про реєстрацію, тимчасових реєстраційних талонів та номерних знаків на транспортні засоби, здійснення обміну реєстраційних документів та номерних знаків на транспортні засоби.

В рамках Всеукраїнської презентації практичного посібника «**Реклама. Конспекти копірайтера**» у бібліотеці відбулась креативна вистава-тренінг «**Корови не винні**» викладача Школи журналістики Українського католицького університету Сергія Трухімовича. У виставі-тренінгу взяли участь креативна молодь, представники громадських організацій та інтелігенції міста. Учасники отримали прості та дієві практичні поради для

розвитку креативного мислення, поштовх для творчого власного розвитку. Наприкінці заходу презентовану книгу, яку автор подарував бібліотеці.

В рамках Року англійської мови в Україні бібліотекою організовано:

- засідання клубу спілкування англійською мовою «English Speaking Club» за темою **«Музика як одна з естетичних цінностей людства»** про роль музики в житті людини. Учасники поділилися своїми музичними вподобаннями та прослухали уривки творів американських та українських композиторів;
- перегляд та обговорення документального англомовного фільму **«Христофор Колумб: Завоювання Америки»** про життя та діяльність іспанського мореплавця, першовідкривача Багамських та Ангільських островів, узбережжя Центральної та Південної Америки;
- літературний урок за романом Даніеля Дефо **«Робінзон Крузо»** для учнівської молоді спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 8 м. Хмельницького. Присутні англійською мовою поділилися враженнями від прочитаного твору; обговорили можливості людини в освоєнні природи;
- лінгвістичний калейдоскоп **«Англійська мова – надбання світової культури»** про роль англійської мови в розвитку світового мистецтва для учнівської молоді Хмельницького ліцею № 17;
- інсценування англійської народної казки «Будиночок в лісі» для учнівської молоді Хмельницького ліцею № 17;
- заняття з удосконалення знань та вивчення англійської мови за темами:
«Робочий день», **«Ділове листування»** для держслужбовців;
«Проходження діагностичного тесту», **«Геометричні завдання»** для студентської молоді (в рамках підготовки до іспитів SAT);
«Мій дім», **«Часи в англійській мові»** для людей похилого віку.

В рамках тижня екологічного споживача **«Органічне виробництво – здорова нація, процвітаюча країна!»**, з метою популяризації органічного землеробства та харчування в Україні як відповідального ставлення українців до здоров'я та довкілля та за підтримки Хмельницького осередку Всеукраїнської громадської організації «Мама – 86» в бібліотеці відбулася екологічна бізнес-гра **«Органік перспектива»**. Із вступним словом до учасників гри звернулася Ірина Резнікова – керівник місцевого осередку Всеукраїнської екологічної громадської організації «МАМА-86» та Наталя Карпекіна – керівник проектів місцевого осередку Всеукраїнської екологічної громадської організації «МАМА-86» щодо позиціонування органічних продуктів та різниці між органічними та іншими продуктами в Україні. Фахівцями бібліотеки презентовано виставку сільськогосподарської продукції «Дарунки щедрої осені» та бібліографічний огляд літератури **«Органічне землеробство: крок за кроком»**. В рамках заходу студенти та викладачі Хмельницького національного університету, кооперативного торговельно-економічного інституту, торговельно-економічного коледжу та Подільського державного аграрно-технічного університету представили на розгляд журі власні бізнес-проекти з органічного підприємництва за темами:

- ✓ **«Сапонітові глини у виробництві органічної продукції»;**
- ✓ **«План маркетингу просування органічної продукції»;**
- ✓ **«Будівництво, введення в експлуатацію та організація надання послуг екопоселення «Академія життя»;**
- ✓ **«Органічний напій «ЗДОРОВ'Я+».**

Всі бізнес-проекти були позитивно оцінені журі та отримали відзнаки.

До Європейського дня боротьби з торгівлею людьми та в рамках роботи клубу правових знань **«Держава. Право. Громадянин»** в бібліотеці відбулася бесіда-тренінг **«Як**

не стати жертвою злочину». Захід відбувся з метою підвищення рівня інформованості користувачів про проблему торгівлі людьми, про можливі ризики роботи за кордоном та формування навичок безпечної поведінки. На заході, в якому взяли участь Вадим Яцишин – координатор консультативного центру з протидії торгівлею людьми у Хмельницькому та Антоніна Віговська – психолог Хмельницького центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, обговорювалися питання безпеки нелегальної роботи за кордоном, ознаки примусової праці, форми торгівлі людьми, був проведений аналіз конкретних ситуацій і мотивів поведінки людей, які стали жертвами злочину. Для запрошеної молоді був проведений психологічний тренінг з метою виявлення схильності опинитися в групі ризику. Під час заходу відбулися демонстрація та обговорення уривків документального фільму **«Торгівля людьми – реальність сьогодення»** та презентація книжкової виставки **«Протидія торгівлі людьми».**

В рамках місячника першокурсника **«Бібліотек@ - твій простір для ідей!»** бібліотекою здійснено екскурсії-презентації та огляди нової літератури для студентів Хмельницького торговельно-економічного коледжу та Хмельницького вищого професійного училища № 25 та Хмельницького інституту Міжрегіональної академії управління персоналів.

З метою популяризації методичної та учбової літератури англійською мовою в бібліотеці відбувся День спеціаліста **«Сучасні методи викладання англійської мови»** для вчителів англійської мови загальноосвітніх навчальних закладів міста.

До 80-річчя від дня народження Івана Драча та з метою ознайомлення студентської молоді з життєвим та творчим шляхом українського поета, перекладача, кіносценариста, драматурга, державного та громадського діяча в бібліотеці відбулася літературна година **«Він спів чернає із джерел народу...».**

В рамках проведення присутніх ознайомлено із сторінками життєвого і творчого шляху Івана Драча, здійснено перегляд мультимедійної презентації творчості поета та документального фільму про нього, презентовано книжкову виставку **«Сприймати світ до всіх його глибин».** Подільський поет, голова Хмельницької міської спілки «Поділля» Володимир Олійник поділився своїми враженнями від творчого здобутку Івана Драча.

До 75-ї річниці від початку подій у Бабиному Яру в бібліотеці відбулася історична година **«Бабин Яр: без права на забуття»** для студентської молоді Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту.

Присутніх ознайомлено з трагічними подіями розстрілу мирного єврейського, ромського та українського населення в роки Другої світової війни. Менеджер з інформації Хмельницького обласного благодійного фонду Хесед Бешт В'ячеслав Нагнибіда наголосив на важливості толерантного відношення між представниками різних національностей. Продемонстровано відеоуривки документальних матеріалів та здійснено презентацію книжкової виставки **«Бабин Яр: трагедія, пам'ять, попередження».**

До 265-річчя від дня народження Дмитра Бортнянського в бібліотеці відбулася інформаційна година **«Український Моцарт»** про життя та творчість українського композитора, співака і диригента. Присутні переглянули відео про Дмитра Бортнянського, прослухали музичні уривки його херувимських та причасних творів, ознайомилися з літературою про життя та творчість Дмитра Бортнянського.

Діяльність клубів за інтересами

В рамках роботи клубу DocuDays UA в бібліотеці відбувся перегляд та обговорення документального кіно режисера Ноа Левіна **"Полум'яні голоси"** про культурне і соціальне

життя ефіопських євреїв, їх виступи проти поширення расизму та ставлення уряду до цієї общини.

Бібліотекою для учасників клубу любителів французької мови «*Франсуаза*» організовано заняття на тему «*Народ скаже, як зав'яже*» про використання фольклорної лексики при спілкуванні французькою.

До Дня юриста в рамках роботи клубу правових знань «*Держава. Право. Громадянин*» та з метою реалізації проекту «*Шкільний офіцер поліції*» в бібліотеці відбулася інтерактивна зустріч з працівниками правоохоронних органів за темою «*Кримінальна відповідальність неповнолітніх*» для учнівської молоді Хмельницького колегіуму № 1 імені В. Козубняка та Шаровечківської ЗОШ I-III ступенів Хмельницького району.

В рамках проведення розглянуто питання особистої безпеки, ролі поліції в забезпеченні громадського спокою, здійснено огляд літератури з правової тематики.

Запрошені на захід лейтенанти поліції Анна Стрембицька та Ілона Табенська розповіли про профілактику підліткової злочинності, психологію неповнолітніх злочинців, існування спеціальної психотерапії за межами виправних установ.

В рамках засідання клубу органічного землеробства «*Успішний дачник – здорова громада*» в бібліотеці відбулися інформаційні години:

- «*Город на підвіконні*». Присутні обмінялися досвідом вирощування зелені та овочів на підвіконні, а також озеленення інтер'єру;
- «*Укриття винограду на зиму*» – про способи та особливості укриття винограду на зиму;
- «*Посадка часнику і цибулі під зиму*» – про строки та види посадки часнику і цибулі восени.

Методична робота

Обласною універсальною науковою бібліотекою організовано проведення **Лабораторії професійної майстерності методиста** за темою «*Методична служба у вирішенні завдань, що стоять перед бібліотечними закладами в умовах реформування місцевого самоврядування*».

У роботі лабораторії професійної майстерності взяли участь: начальник відділу з питань внутрішньої політики, адміністративно-територіального устрою та інформаційного забезпечення обласної ради Віктор Ніконішин; завідувач сектору з питань культури, мистецтва та навчальних закладів управління культури, національностей, релігій та туризму облдержадміністрації Світлана Цимбалюк; директор Офісу реформ з питань децентралізації в області Сергій Яцковський; провідні фахівці обласної універсальної наукової бібліотеки, методисти центральних бібліотек області та представники об'єднаних територіальних громад (ОТГ).

Методисти області поділилися досвідом роботи в умовах реформування на місцях та отримали відповіді з питань децентралізації, дізналися, як трансформувати основні бібліотечні процеси в умовах змін, зустрілися з представниками влади, ознайомилися з новими напрямками в методичній діяльності, взяли участь у круглому столі з представниками об'єднаних територіальних громад (ОТГ) Хмельницького району.

Директор бібліотеки Надія Синиця визначила роль і завдання методичних центрів в організації діяльності бібліотек ОТГ. Провідні фахівці обласної наукової бібліотеки говорили про особливості подання в поточному році звітності про роботу бібліотек області в електронну систему моніторингу (ЕСМАР), обмін, організацію та порядок розповсюдження документів в публічних бібліотеках області та бібліотеках ОТГ, здійснили аналіз діяльності бібліотек області по роботі з книжковим фондом тощо. Директор Офісу реформ з питань

децентралізації в Хмельницькій області Сергій Яцковський розповів про особливості функціонування ОТГ з урахуванням змін до чинного законодавства.

Заключним етапом першого дня роботи стало проведення конкурсу професійної майстерності «Кращий методист», в рамках якого методисти змагались за звання кращого спеціаліста у своїй професії, представляючи колегам власний інноваційний досвід та методичні напрацювання. Переможцем визначено методиста Хмельницької міської ЦБС Світлану Сінькову.

26 жовтня на базі Хмельницької центральної районної бібліотеки (сmt Чорний Острів) відбувся круглий стіл з представниками ОТГ Хмельницького району **«Співпраця бібліотек і влади в умовах реформування»**. Круглий стіл відбувся за участі: заступника голови районної державної адміністрації Янчука С. І., першого заступника Чорноострівського селищного голови Мельник С.В., спеціаліста з питань культури, національностей, релігій та туризму Маговкіної В.В., заступника з гуманітарних питань Лісовогринівецької ОТГ Загарука Є.В., спеціаліста освіти, молоді, спорту та культури Гвардійської ОТГ, директора Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки Синиці Н.М., завідувачою сектором культури Хмельницького району Гадзири З.Ф., директора Хмельницької центральної районної бібліотеки Філіпенко З. В., представників сільських публічних бібліотек ОТГ Хмельницького району, завідувачих медичних відділів центральних районних/міських бібліотек області.

Під час роботи розглядалися питання, що стосуються основних напрямків розвитку бібліотек області в умовах реформування, яке відбувається сьогодні в нашій державі. Представники ОТГ поділились досвідом реформування влади на місцях, визначення ролі бібліотек у новостворених об'єднаних територіальних громадах та озвучили першочергові завдання з покращення матеріально-технічного стану бібліотек в громадах.

Під час заключного дня роботи, учасники працювали у групах: обговорювали плани на наступний рік; вплив соціологічних досліджень на формування інноваційної політики в бібліотеках області; визначили основні напрямки роботи онлайн-клубу «Сучасний методист».

Музейна справа

В обласному краєзнавчому музеї відкрито виставку **«Художники Дунаєвеччини. Мирні мрії»**. Свою творчість представили Олександр Білик, Ольга Ярова та Анатолій Вірстюк. При побудові експозиції поєднано рідні мирні пейзажі та краєвиди, написані на маскувальній сітці, яку привезли волонтери зі сходу країни.

В обласному художньому музеї відбулися презентації:

- персональної виставки «Джерела» львівського художника, заслуженого художника України Василя Боднарчука. Специфіку виставки визначає органічне та несподіване поєднання малярства і кераміки. В експозиції представлено понад 40 керамічних, об'ємно-просторових та настільних робіт;
- персональної виставки живопису хмельницького художника Олександра Антонюка під назвою **«Час»**. До експозиції увійшло 25 робіт, об'єднаних темою часу - авторська візуальна метафора мінливості історії від створення світу й до сучасності; проведено музейні гостини **«Археологічна спадщина краю»**. Відвідувачі мали змогу познайомитись з побутом первісної людини та її способом життя у взаємодії із природою.